

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Késziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona, félféve 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

Létünk háborúja

Ugy mondtuk a háboru kitörése előtt, hogy ma, a véderőtörvény kifejlesztésével a hadsereg nem az, ami azelőtt volt. Azelőtt a huszvéstől a harminckétévesig való emberek alkották az ország hadseregét. De azután ez megváltozott, a hadsereg maga lett a fegyverben álló nép. A csatatereken nem a nemzet hadserege harcol, hanem maga a nemzet.

Az egész nemzetet illetik azok az elismerések, dicséret, az elragadtatásnak azok a meleg szavai, amik ma a hadsereget oly méltányosan érik, amiket anynyi dicsőséggel, bátorsággal és halálmegvetéssel érdemelt ki. A háborunak az ötödik hónapjába értünk és a sok ellenség túlnyomó tömegei nem tudnak diadalt aratni a hadsereggé vált honvéd nemzet hatalmas erejével szemben. Pedig úgy van, ahogy vezérpolitikusaink mondták az országgyűlésen: mi a lét harcát vivjük. Itt óriási ára van a küzdelemnek. Ellenfeleink érdeke ellenkezik a monarchia állami létével, itt nem földdarabok elfoglalásáról vagy átengedéséről van szó, hanem az egész nemzeti, állami létről. Es ebben a rettenetes világharcban álljuk ötödik hónapja az ellenfelek rohamait. Alljuk és visszaverjük. A nemzet áldoz vért és vagyont, mert tudja, hogy az egész léte forog kockán. Es ebben a nagy harcban nemcsak a hü szövetséges csodatát, de még az ellenségek elismerését is kivívta. Es ma büszke reménységgel mondhatjuk, hogy állni fogjuk mindaddig, amíg ellenfeleink végképp meg nem törnek.

Most már látják, hogy családok bennünk. A monarchia békeszereteté és türelmét félénkségnek és gyengeségnek vélték, hogy pár hét alatt összeroppanthatnak bennünket. Nem úgy történt. Ök törnek össze. Belgrád a miénk. Szerbia belsejébe egyre mélyebben hatolnak be a vitéz csapataink, Montenegro pedig már teljes hallgatásra van kényszerítve. Csapatái megverve és kiűzve, ágyui a Lovcsen-hegyen tönkrelőve.

Főnt az északon pedig mindent megkísérel a ruszka óriás, amely hátulról kartácstűzzel ker-

geti katonáit a harcba, miközben óriás veszteségek érik. Ha betör az országba, legfejebb pár napig tobzódhat a határszéli városokban, azután véres fejlel menekül vissza, itt hagyván halottait, sebesültjeit, foglyait és ágyuit.

Kitartás kell tehát nálunk tovább, az ötödik hónapban is és ki tudja, még meddig? Mindaddig, amíg ellenségeink megtörve nem lesznek, mindaddig, amíg be nem látják, hogy átkozott szándékaikat keresztülhuzza az igazságos isten és a honvédelemlegszentebb közdelmében álló nemzet. Nektünk még van egy millió emberünk tartalékban, pénzből csak az első felhívásra összegyűlt egy milliárd, az állandóan mozgó tartalék katonái jó felszereléssel és minden szükségességgel ellátva mennek a harcra, amíg a fardakat felváltani: az egész nemzet, a hadba vonult s az itthonlevő: egy nagy köteleességérzet.

A dicső szövetségest, a németet, az erőnek és hatalomnak ércbeöntött szobrát pedig nem kell félteni, csak csodálattal nézhetjük titáni harcait muszkával, belgával, angolal, franciával, meg azoknak más világrészekből összcsozdított szines katonáival. Tengerészete csodákat művel a nagy Oceánok távoli vizein is és tartalékja neki is van, ha kell akár két millió. Hej, erős várunk most nekünk az Isten, de erős várunk ez a szövetséges-társ is, aki abban a biztos tudatban harcol, hogy ha hat ország támad ellenünk vagy nyolc, az most már mindegy; a fegyverek csendje akkor fog majd bekövetkezni, ha valamennyi letörve és megalázva lesz. Az ő bizalma legyen a miénk, mint ahogy a miénk az övé. Az egyetértés a hadiműködésekben minálunk teljes, míg az ellenfeleink csaknem egyenlő a semmivel. Az állami lét nagy, sohasem látott harca ez, amiben nekünk győzni kell, nemcsak azért, mert győzni akarunk, hanem mert győzni birunk is. Ezzel a törhetetlen bizalommal tekintünk a reánk szakadt hadi világ ötödik hónapja elé is. Bennünket nem hagy el sem az igazság, sem az igazságért küzdő fegyvereink hatalmas ereje.

Használjunk hadisegély postabélyeget.

Egy orosz tiszt levele Magyarországból.

A kárpáti betörések legérdekesebb dokumentumai közé tartozik az a levél, melyet egyik, — rövid ideig megszállott, — észak-magyarországi községben találtak az oroszok kivonulása, jobban mondva menekülése után. Egy orosz kapitány írta haza ezt a levelet, de a kivonulás sietségében itt felejtette. A levél érdekesebb részeit hü fordításban itt közöljük:

Drága kedves *Delgám!*

Rettenetes nehéz napok multak el, négy teljes napot szakadatlan harcban töltöttem. E hó 16-tól a mai napig kellett birkózni az ellenséggel. Részleteket minderről lehetetlen írnom, csak rövid szavakkal vázoló az elmúlt napok eseményeit. E hó 16-án parancsot kaptam, hogy ezredemmel és két ágyuval (de nem hegyi üteggel, hanem speciális tábornoki ütegekkel) az ellenség szárnyait és hátát előre dobjam, amely megerősített állásban volt és két ezredreket feltartóztatott. Az egész a Kárpátokon játszódott le és pedig annak legmagasabb és legzűkebb csoportjában.

Járható utnak sehol semmi nyoma. Mi az ágyukat bihetetlen magasságban felvonszoltva, megkezdjük az ellenséget a megszállott magaslatoiról kiűzni s e célból két századommal megtámadtam az ellenség két szárnyát. Így menttem meg két ezredünket, amellyek már visszavonulásra készen állottak. A tábornok már csomagoltatta a holmiját, mikor ezredemmel a mi részünkre csikartam ki a győzelmet.

Epen ilyen eredményes ütközetünk volt másnap a magyar határon. Az ellenség figyelemreméltó, kemény ellenállást fejtett ki, erős elücsölésben és két sorban kiépített drótkadályokkal. De én ésszerű taktikával és ágyuim helyes csoportosításával az ellenséget visszavonulásra kényszerítettem. Reggel öt órától délután fél négyig vezettem az ütközetet, ekkor megérkezett a divízió s én a különítményt átadtam a divízió parancsnokának. Estefelé nagy hóvihár kerekedett, borzasztó hideg volt. Az én ezredem még 18 verstynyire előre nyomult és éjszakára egy faluba érkezett. Itt még egy gyenge tüzet kaptunk, de az éj-

szakát szerzett pozíciókban töltöttük. A legközelebbi napon ismét harcoltunk.

Nehéz perceket töltöttünk ezen a napon és (n sokat bosszankodtam.

Nem tudom, megkapod-e a sorokat vagy sem. Delinkától még egyetlen levelet sem kaptam. A tábori posta kellemessége a mi seregeinknél ismeretlen fogalom. Hogy meddig maradunk itt, azt nem tudom, de én ideálisan rendelkeztem be egy idevaló doktor pompás házában. A lakásom olyan ideális, mint a minőre te egész életedben vágyakoztál, kivéve a villamos világítást, mert az hiányzik, de a lakás és a berendezés nagyszabású, mintha csak a te izléssed szerint készült volna. Engem az ezreddel nem a városban, hanem egy közeli faluban szállásoltak be. A divízióparancsnok közönséges rongy ember módjára bánt el velem és holnap a tábornoknál egy épen nem kellemes beszélgetésre vár engem. *Szomorú, hogy nekünk ilyen piszok hadosztályparancsnokkal van dolgunk.*

Tegnap egy remek fürdőt vettem és pompás ágyban aludtam. Itt minden csodaszép ebben a mecsországnak. Csak te hiányzol. A ház egy doktoré, valószínűleg egy nőorvosé. A fiatalasszony és fiauskája Budapestre utaztak.

A zempléni orosz foglyok.

A felsőzempléni harcokban elfogott s már elszállított 1600 foglyon kívül tegnap ismét 863 orosz katonát vittek Lengye-Aisórháyi állomáson keresztül.

A foglyok között igen sok Odessza-vidéki volt akik lengyelül, sőt németül is beszéltek, tehát beszédbe ereszkedünk velük. Egyöntetűen mind azt mondták, hogy az orosz csapatok nagy nélkülözéseket szenvednek. Az alsóruhájuk ugyan elég meleg, de tisztátalan és férge. A csizmájuk pedig annyira elrongyolódott már, hogy majd mindegyiknek a lába lóg ki belőle.

Az itteni katonai tápállomáson ebédet kaptak: gulyáslevest és főzeléket egy félkenyérrel. Mohón esznek neki a sok és jó enni valónak. Panaszolták, hogy az orosz csapatoknál türethetetlen a sok koplalás. Meleg ételt régóta egyáltalában nem kaptak. Eledelük valami tapadós árpakenyérféle tele pelyvával, huscsak minden harmadnap kaptak egy csipetnyit.

Azt mondták, hogy társaik ez állapotot néhány hétnél tovább nem bírják és vagy zendülésben törnek ki, vagy seregestül megadják magukat.

Mikor jóllaktak, olyan jókedvűek lettek, hogy nótába fogtak. A beszálláskor pedig az őket sürgető népfülkelőinket nagyon biztatták, hogy se ne féltsék őket, elmennék ők akár gyalog és maguktól is a fogolytáborba.

A foglyok közt volt egypártiszta is, azonban a foglyok nagyszámához viszonyítva feltűnően kevés. Erre magyarázatul azt adták, hogy tisztjük már igen kevés van. Sok százdában csupán altisztek kommandíroznak.

HIREK.

— Királyi kintűtetés. Ifj. Steinhöffer Sándor tüzér hadapródörmeester az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a signum laudis, — a király elismerését, — kapta.

— Polgári menetrend a királyi házai vonalon. Hivatalosan kapjuk az öröndentes értesítést, hogy a mai naptól a budapest—sátoraljaujhely—királyi házai vonalon, az éjjeli vonatok kivételével, ismét életbelép a rendes polgári menetrend.

— Magánosomagforgalom a tábori postákkal. Bezárólag december 15-ig minden tábori postahivatalhoz újból lehet csomagot küldeni. A csomag súlya legfeljebb 5 kilogramm, terjedelme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeken kívül könnyen nem romló élelmiszereket (fűstölt húst, szalámit, sajtot, kétszersültet, csokoládét, konzervet, stb.) és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vázson, vagy vizálló más

szövet, avagy jól leszögezett faláda lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vászonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknél. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani, hanem tartósan oda kell varrni. Célszerű, ha a címrát másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítólevélre „saját veszőlyemre“ szavakat felírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és lakását szabad feljegyezni. Bérmentesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legénység közt osztják szét.

— Maximális árak Zemplénvármegyében: A kereskedelmi miniszter rendelkezete alapján Zemplénvármegye ármegállapító bizottsága a Zemplénvármegyében kérhető legmagasabb gabona árakat a napokban állapította meg járásokként külön-külön. A sátoraljaujhelyi járásban és magában újhely városban a maximális árak a következők:

Buza 40 k. Gabona 33 k. Arpa 26 k. Tengeri 21 k. A termények számarányának megállapítása után a miniszteri rendelethez képest a lisztnak maximális árát az előírt százalékarányok szerint következőképpen állapították meg: A szerencsi, tokaji, sárospataki, sátoraljaujhelyi gálszécsi, bodrogközi, varannói járásokra és Sátoraljaujhely r. t. városra nézve a nullás liszt árát 67 k.-ban, a gyurni való lisztét (2-es) 57 k. 50 f. a kenyérlisztét rozs és arpaliszttel keverve: 46 k. 50 f. a nagymihályi járásra nézve az említett összegek-nél 1 koronával, a szinuai, sztropkói és mezőlaborci járásokra nézve 2 koronával magasabb összegekben. Ezek az ármegállapítók már érvényesek.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Óriási ütközet Galiciában.

Eddig tízezer foglyunk van.

Budapest, dec. 11,

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Lengyelországban arcvonalunkon tegnap nyugalom volt. Az egyetlen támadást, melyet az oroszok a Novoradomszktól délnyugatra eső területen ellenünk intéztek, visszavertük.

Nyugat-Galiciában mindakét részről nagy erőket vittek küzdelembe. Itt eddig több mint tízezer foglyunk van. A csata ma is tart.

A Kárpátokban hadműveleteink következtében saját területünkről jelentékeny részt sikerült visszaszerezniük.

Höfer vezérőrnagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A nagy küzdelem Lengyelországban Előrehalad a német offenzíva.

Berlin, dec. 10.

A nagy vezérkar jelenti:

A Mazuri-tavaktól keletre csak tűzéréség harcol.

Észak-Lengyelországban a Visztula jobb partján hadoszlopaink egyike rohammal bevette Przyasnioz helységet. Itt 600 oroszot fogtunk el és néhány géppuskát zsákmányoltunk.

A Visztulától baira folytatjuk a támadást. Déli-Lengyelországban az oroszok támadásait visszavertük.

Heves harcok Szerbiában Kedden 20 ágyut zsákmányoltunk.

Bukarest, dec. 10.

Déli hadseregünk főhadiszállásáról hivatalosan jelentik:

Szerbiában csapaink egy része Gr. Milavactól nyugatra erős ellenséges haderőre talált és nem érhetett el eredményt. Hogy az ellenség által megindított ellentámadás elől kitérjünk, egyes csapatrészeket kedvezőbb fekvő terepszakaszokba rendeltünk.

Belgrádtól délre offenzívánk előbbrehalad. December 8-án összesen 20 ágyut s egy fényezőrt zsákmányoltunk és számos foglyot ejtettünk.

A német-francia háború.

Freiburgot bombázták a franciák.

Berlin, dec. 10.

A német nagy főhadiszállásról közlik:

Souain környékén a franciák tegnap heves tűzérési tüzelésre szorítottak.

A franciáknak az argonnei erdőség keleti szélén megújított támadása összeomlott tűzérésünk tüzeiben. Az ellenség itt nyilvánvalóan nagy veszteségeket szenvedett.

Három ellenséges pilóta tegnap a hadművelési területen kívül fekvő Freiburg városra (Badenben) tíz bombát dobott. A bombák kárt nem okoztak. Ezt az esetet annak a ténynek megállapítása végett említjük fel, hogy ezuttal is, mint a háború kitörése óta már annyiszor, a hadművelési területen kívül fekvő nyílt várost bombáztak ellenfeleink.